

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2005-3371

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Reinboth, Camilla			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Tieteellisin tai taiteellisin perustein - Taideteollisen korkeakoulun opettajien subjektiivinen kokemus urakehitysmahdollisuuksista			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2005-05-02	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 71 s., 2 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro graduni käsittelee Taideteollisen korkeakoulun (Taik) opettajien subjektiivista kokemusta heidän omasta urakokemuksestaan. Tarkastelin heidän urakokemustaan neljän teeman kautta. Lähtökohtani oli, että ei ole mielekästä tutkia urakehitystä, jos en samalla selvitetä sitä, mikä on työn merkitys opettajille. Tutkin myös sitä, millaisten tekijöiden opettajat kokivat vaikuttaneen omaan urakehitykseensä. Mahdollisuutta urakehitykseen voidaan käyttää myös johtamisen välineenä ja tutkin sitä, miten opettajat suhtautuivat niihin mahdollisuuksiin, joita työnantaja heille tarjoaa. Asetus korkeakoulun opettajien kelpoisuudesta määrittelee sitä, millaista pätevyyttä opettajalta vaaditaan. Taik on ollut korkeakoulu vasta 1970-luvulta lähtien, eikä asetuksen soveltamisella ole talossa pitkiä perinteitä. Tutkin sitä, miten oikeudenmukaisesti opettajat kokivat asetuksen toteutuvan ja millaisia näkemyksiä heillä oli asetuksen vaatimasta tieteellisestä ja taiteellisesta pätevyydestä. Tutkimusaineiston keräsin teemahaastatteluilla ja analysoinnissa sovelsin Törrösen (2000) ehdotusta subjektiasemien tutkimiseksi. Tutkimus osoitti, että työllä oli opettajille suuri merkitys ja he halusivat saada arvostusta ahkeruutensa ja ammattitaitoisuutensa perusteella. Opettajat kokivat voivansa toimia työssään itsenäisesti, mutta samalla he kokivat työnsä suurimmaksi puutteeksi aikapulan. Talossa on traditio siitä, että työt tehdään vaikka ylitöinä, mutta opettajat tulkitsivat pitkien työpäivien tekemisen olevan seurausta omasta ahkeruudestaan. Ammatinvalintaan ja urakehitykseen liittyvät vaiheet koettiin omiksi valinnoiksi, mutta kukaan ei sanonut tietoisesti ohjanneensa omaa uraansa. Työnantajan tarjoamat urakehitysmahdollisuudet kuten koulutus, urakierto ja ulkomaillelähtö kiinnostivat vain varauksella. Taikin opettajien osaaminen on niin erikoistunutta, että mahdollisuudet ovat rajalliset niin koulutuksen kuin urakierron suhteen. Ulkomaille lähtö kiinnosti vain lyhytaikaisena ja siihen katsottiin olevan mahdollisuuksia, jos opettajalla on omia suhteita. Talosta poissaolemisen halukkuutta kavensi se, että opettajat kokivat voivansa menettää vahvana kokemansa aseman yhteisössä.</p> <p>Opettajat kokivat, että uuteen virkaan valittavan osalta itse rekrytointiprosessi on oikeudenmukainen, mutta se, miten joku päätyy ehdolle vapaana olevaan opettajanvirkaan, on mielivaltainen. Tieteellisen ja taiteellisen puolen koettiin kulkevan sovussa, mutta tieteen pelätään ottavan ylivallan.</p> <p>Erityisesti sellaiset ei-professorit, jotka eivät tehneet tutkimusta, kokivat, ettei heillä ole mahdollisuuksia hyödyntää omaa osaamistaan täysimääräisesti. He kokivat, ettei taiteen tekemistä arvosteta ja että vain professoreilla on jonkinlainen asema Taikissa. Heidän mukaansa myös johtamisessa oli runsaasti ongelmia.</p> <p>Keskeisenä kirjallisuutena käytin Pirttilän ja Piha-Erikssonin (2004) korkeakouluja käsittelevää tutkimusta, Allardtin (2002) kolmijakoa yliopistojen johtamiskäytännöistä sekä oikeudenmukaisuuskäsitteitä Tylerin ja Bladerin (2000) viittaamina. Muita lähteitä olivat johtamiseen ja valtionhallintoon liittyvä kirjallisuus ja tutkimukset sekä Taikin oma materiaali.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords urakehitys - opettajat korkeakoulut - Taideteollinen korkeakoulu johtaminen			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			